

DE VLAAMSE BEGROTING 2014

Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Colofon

DE VLAAMSE BEGROTING 2014

VU: Hedwig Van der Borgh, Secretaris – generaal, Departement Financiën en Begroting

Adres: Koning Albert II – laan 19 bus 6, 1210 Brussel

Url: <http://fin.vlaanderen.be>

Opmaak cover: De Barbaren

Uitgave: september 2013

INHOUDSTAFEL

DE VLAAMSE BEGROTING 2014	1
INHOUDSTAFEL.....	3
I. INLEIDING	5
II. DE MIDDELENBEGROTING	8
1. Inleidend overzicht.....	8
2. Samengevoegde en gedeelde belastingen.....	10
1. Parameters	10
2. Resultaten.....	12
3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid	14
1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	14
2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's.....	14
3. Dotatie voor universitair onderwijs voor buitenlandse studenten.....	14
4. Dotatie voor de overname van de dienst van de verkeersbelastingen	15
5. Dotatie Nationale Plantentuin.....	15
4. Gewestelijke belastingen	16
5. Toegewezen ontvangsten	16
6. Andere ontvangsten.....	17
7. Lotto-middelen.....	17
8. Te consolideren instellingen	17
III. DE UITGAVENBEGROTING	18
1. Inleiding.....	18
2. Bijkomende creatie bruto-beleidsruimte (via beperken uitgaven)	18
1. Structurele Besparingen	18
2. Inzetten buffers	19
3. Aanwending bruto-beleidsruimte	19
1. Constant beleid.....	19
2. Bijkomende beleidsimpulsen	20
4. De beleids – en betaalkredieten	22
IV. HET FINANCIËEL BEHEER	23
1. Schuldevolutie	23
1. Het begrotingsaldo in ESR-termen.....	24
2. Kredietverleningen en participaties	24
2. Herfinancieringsbehoeften	25
V. HET VORDERINGENSALDO EN DE NORM.....	27

Lijst met Tabellen

Tabel I-1: Creatie en aanwending bruto beleidsruimte (in duizend euro)	6
Tabel II-1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen 2014 (in duizend euro).....	8
Tabel II-2: Deelaspecten van de middelenbegroting 2014 (in duizend euro)	9
Tabel II-3: Volledig parameteroverzicht.....	11
Tabel II-4: Afrekening 2013 (in duizend euro)	13
Tabel II-5: Sensitiviteit (in duizend euro)	14
Tabel II-6: Gewestelijke belastingen 2014 (in duizend euro).....	16
Tabel II-7: Te consolideren instellingen (in duizend euro).....	17
Tabel IV-1: Ingeschreven ESR-8 ontvangsten en -uitgaven BO 2014 (in duizend euro)	24
Tabel IV-2: Herfinancieringsbehoeften BO 2014 (in duizend euro).....	26
Tabel V-1: Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – In evenwicht.....	27

Lijst met Figuren

Figuur II-1: Relatieve aandelen van de ESR gecorrigeerde middelen 2014	9
Figuur II-2: Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)	12
Figuur III-1: Beleids- en betaalkredieten BA 2013 en BO 2014 (in duizend euro)	22

I. INLEIDING

“Er is licht aan het einde van de tunnel.” Dat gezegde geeft het sentiment weer dat er bij meer en meer mensen heerst over de economische situatie waarin we ons momenteel bevinden.

Meerdere leidende macro-economische indicatoren wijzen op het economisch herstel dat zich stilaan aandient. Zo heeft de Bel20 zijn hoogste peil in 5 jaar bereikt en geraakt ook de burger stilaan overtuigd van het feit dat er beterschap in zicht is.

Getuige van die laatste stelling is het feit dat Nationale Bank van België enkele dagen geleden bekendmaakte dat de indicator van het consumentenvertrouwen in september zijn stijging van de vijf voorgaande maanden in duidelijke mate heeft voortgezet. De indicator, die tot zijn hoogste waarde in twee jaar klom, bereikt hiermee het niveau van het langetermijngemiddelde voor de periode 1990-2013.

Ondanks de gunstiger vooruitzichten, is het vooropgestelde herstel nog steeds pril en is de vooropgestelde economische groei voor 2013 en 2014 beperkt tot matig. Meer specifiek bedraagt de door het federaal Planbureau ingeschatte economische groei 0,1% voor 2013 en 1,1% voor 2014.

In voorliggende begroting 2014 wordt verder ook voor het eerst het effect van de verdeling van de sanering van de financiën van Entiteit I duidelijk, die in de zesde staatshervorming is geïntegreerd. Bij de opmaak van de begroting 2015 en 2016 zal het effect van de verdeling van de sanering de Vlaamse begroting ook verder beïnvloeden.

Al die vaststellingen noodzaken enerzijds tot structurele – en anderzijds ook eenmalige inspanningen om de Vlaamse begroting in 2014 en ook in volgende jaren in evenwicht te kunnen houden.

In tabel I-1 wordt ingegaan op de bruto-beleidsruimte die voor de begroting 2014 ter beschikking is en hoe die wordt aangewend.

Gelet op het feit dat de bruto-beleidsruimte door de zwakke economische groei, de verdeling van de sanering van de financiën van Entiteit I en het niet in rekening brengen van een verwachte coupon van KBC beperkt is tot 429 miljoen euro, wordt deze bruto-beleidsruimte verder aangevuld met bijkomende structurele besparingsmaatregelen ten belope van 112 miljoen euro en het inzetten van bestaande buffers ten belope van 191 miljoen euro, of in totaal 303 miljoen euro.

Het totaal aan uitgebreide bruto-beleidsruimte ten belope van 732 miljoen euro wordt enerzijds ingezet om allerhande externe kostendrijvers en bijkomende impulsen bij constant beleid te kunnen financieren. De bijkomende uitgaven naar aanleiding van het constant beleid lopen op tot 555 miljoen euro.

Anderzijds wordt er voor 499 miljoen euro aan beleidskredieten en 177 miljoen aan betaalkredieten voorzien om nieuwe beleidsimpulsen te kunnen initiëren.

Alle beleidsimpulsen kaderen binnen het Actieplan Vlaanderen in Actie en zetten ook bijkomend in op een warm en sociaal Vlaanderen. Zo wordt een specifieke provisie van 166 miljoen euro voorzien om het prille economisch herstel dat zich aandient te versterken, worden versterkte investeringen in scholenbouw, welzijnsinfrastructuur, sociale leningen, onroerend goed en rioleringen in het vooruitzicht gesteld, wordt er specifiek subsidiekader

voor modules tegen kinderarmoede ontwikkeld en wordt tot slot ook blijvend geïnvesteerd in de uitbreiding van de ondersteuning van personen met een handicap.

In de verdere hoofdstukken wordt vervolgens in detail ingegaan op de evolutie van de middelenbegroting, de uitgavenbegroting, het financieel beheer en het behoud van het begrotingsevenwicht.

Tabel I-1: Creatie en aanwending bruto beleidsruimte (in duizend euro)

Bruto beleidsruimte t.o.v. BA 2013	In duizend euro	
Samengevoegde en gedeelde belastingen (incl overige dotaties)	556.313	
Gewestbelastingen	245.010	
Sanering financiën Entiteit I (Federale overheid en Sociale zekerheid)	-171.007	
Andere ontvangsten	-208.992	
Instellingen consolidatieperimeter	2.872	
Totale ontvangsten	424.196	
Afbouw verwacht overschot	4.881	
TOTAAL bruto-beleidsruimte t.o.v. BA 2013	429.077	
Bijkomende creatie bruto-beleidsruimte (via beperken uitgaven)	Beleid	Betaal
Besparingen	-112.465	-112.465
<i>Opstap naar 6,67% besparing personeel</i>	-25.000	-25.000
<i>Dirverse recurrente inspanningen in ministeries en instellingen</i>	-60.000	-60.000
<i>Provinciefonds</i>	-26.465	-26.465
<i>Toelage Vlaams Parlement</i>	-1.000	-1.000
Inzetten buffers	-190.950	-190.950
<i>VAK-VEK buffer</i>	-150.000	-150.000
<i>Rentebuffer</i>	-3.750	-3.750
<i>VFLD</i>	-20.000	-20.000
<i>Renovatiepremie</i>	-12.000	-12.000
<i>Provisie werk</i>	-5.200	-5.200
TOTAAL Bijkomende creatie bruto-beleidsruimte (via beperken uitgaven)	303.415	303.415

Aanwending beleidsruimte BO 2014	Beleid	Betaal
Effect verwachte overschrijding spilindex in mei 2014	124.417	124.417
Indexatie (1,4% op loon en werking)	114.066	77.018
Allerhande kostendrijvers Beleid = Betaal, waaronder o.a.:	280.577	280.577
<i>Rente</i>	-39.447	-39.447
<i>Loonmodel onderwijs</i>	34.324	34.324
<i>Aquafinfactuur - Subsidiëring drinkwatermaatschappijen</i>	85.470	85.470
<i>Gemeentefonds</i>	75.993	75.993
<i>NV Gigarant</i>	-12.688	-12.688
<i>VIPA-gebruikstoelagen</i>	34.000	34.000
<i>Cao onderwijs</i>	122.000	122.000
Bijkomende beleidsimpulsen	499.572	177.027
<i>Provisie competitiviteit/relance</i>	166.000	83.000
<i>Integratiedecreet hoger onderwijs</i>	18.900	18.900
<i>Inburgering NT2</i>	6.000	6.000
<i>Werking VDAB</i>	4.500	4.500
<i>Nieuwe impuls onderwijsinfrastructuur 2014 (Netto na verrekening wegvallen inhaaloperaties 2013: +27,6 miljoen euro)</i>	80.000	
<i>Rio-subsidies</i>	10.000	
<i>Onroerend Erfgoed (Netto na verrekening impuls 2013: +3,5 miljoen euro)</i>	10.000	
<i>VIPA klassieke financiering (Netto na verrekening wegvallen ruitwerking VIPA klassiek 2013: -13 miljoen euro)</i>	13.000	
<i>VIPA gebruikstoelagen*</i>	7.000	
<i>Sociale Leningen*</i>	100.000	
<i>Openbare werken</i>	39.545	20.000
<i>Personen met een handicap</i>	11.600	11.600
<i>VIA 4 - Sectorale kwaliteit en uitbreiding</i>	28.527	28.527
<i>Kinderarmoede</i>	4.500	4.500
Toevoegen van rechtspersonen aan de consolidatieperimeter	37.251	37.251
Evolutie betaalkredieten, waaronder :		36.202
<i>VMSW Kapitaalsubsidies huur (FS3)</i>		22.126
<i>VLIF</i>		-10.290
<i>VDAB (wegvallen effect hervorming uitbetaling 50+-premie)</i>		10.350
<i>Toerisme Vlaanderen</i>		4.372
<i>De Lijn (effect aankoop bussen)</i>		9.999
Specifieke evoluties beleidskredieten	-260.963	0
<i>Wegvallen VAK-buffer</i>	-100.000	
<i>Wegvallen provisie SALK²</i>	-24.000	
<i>FFEU</i>	-14.380	
<i>Kapitaalsubsidies VMSW huur (FS3)</i>	-16.183	
<i>Wegvallen inhaaloperatie schoolinfrastructuur BA2013</i>	-22.400	
<i>Wegvallen impuls schoolinfrastructuur BO 2013</i>	-30.000	
<i>Wegvallen ruitwerking VIPA klassiek</i>	-26.000	
<i>Wegvallen krediet Petroleum Zuid</i>	-18.000	
<i>Impuls 2013 Monumentenzorg</i>	-6.500	
<i>Impuls 2013 Sportinfrastructuur</i>	-3.500	
TOTAAL Aanwending beleidsruimte t.o.v. BA 2013	687.920	732.492
ALGEMEEN TOTAAL EVOLUTIE UITGAVEN	384.505	429.077
<i>* beleidsimpulsen die geen aanleiding geven tot wijziging van het beleidskrediet</i>		

II. DE MIDDELENBEGROTING

1. Inleidend overzicht

Tabel II-1 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde middelen 2014 in grote rubrieken. In de volgende paragrafen worden de grote rubrieken kort toegelicht.

Tabel II-1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen 2014 (in duizend euro)

	BA 2013	BO 2014	BO 2014 - BA 2013	BO 2014 - BA 2013 (%)
Samengevoegde en gedeelde belastingen	18.965.916	19.507.680	541.764	2,9%
Specifieke dotaties	893.318	909.777	16.459	1,8%
Gewestelijke belastingen	5.176.375	5.421.385	245.010	4,7%
Eigen niet-fiscale, toegewezen ontvangsten	136.650	152.470	15.820	11,6%
Eigen niet-fiscale, niet toegewezen ontvangsten	415.010	190.198	-224.812	-54,2%
Lotto gelden	36.825	34.915	-1.910	-5,2%
Instellingen consolidatiekring	1.407.634	1.410.506	2.872	0,2%
Totaal	27.031.728	27.626.931	595.203	2,2%
Sanering entiteit I		-171.007	-171.007	
Algemeen totaal	27.031.728	27.455.924	424.196	1,6%

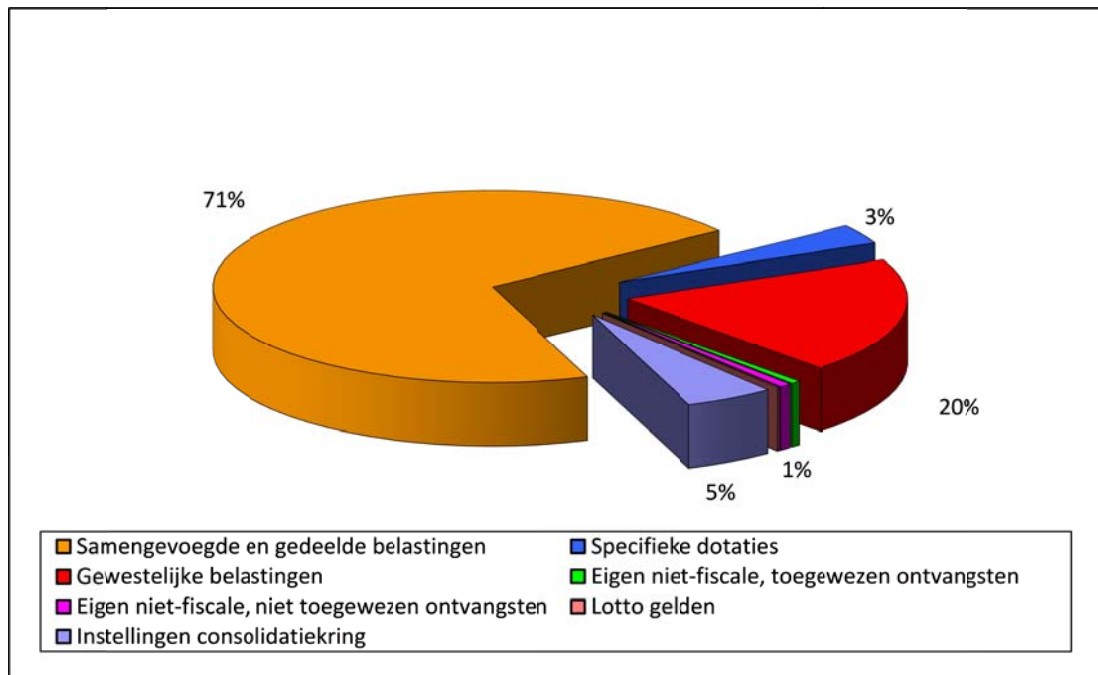
Voor het begrotingsjaar 2014 worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten op 27,5 miljard euro begroot. Dat is 0,4 miljard euro of 1,6% meer dan bij de begrotingsaanpassing 2013 die op 27,0 miljard euro uitkwam. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2012 houden deze cijfers een toename in van respectievelijk 0,7 miljard euro en 2,8%.

Figuur II.1 toont de ESR gecorrigeerde middelen 2014 opgedeeld in grote categorieën. 71% van de totale ontvangsten hebben betrekking op de samengevoegde en gedeelde belastingen. De gewestelijke belastingen zijn goed voor 20% van de Vlaamse ontvangsten. De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen vertegenwoordigen 5% van het totale bedrag.

Tabel II-2 geeft de deelcomponenten van de ESR gecorrigeerde middelen 2014, terwijl de paragrafen 2 tot en met 8 de deelcomponenten nader verklaren. De cijfers in Tabel II-2 aangaande de middelen uit de bijzondere financieringswet betreffen niet-afgeronde bedragen. Ten opzichte van Tabel II-1 kunnen er afrondingsverschillen voorkomen.

Figuur II-1: Relatieve aandelen van de ESR gecorrigeerde middelen 2014

Tabel II-2: Deelaspecten van de middelenbegroting 2014 (in duizend euro)

	BA 2013	BO 2014
Samengevoegde en gedeelde belastingen		
Gewest - PB zonder Lambermont	9.054.586	9.275.084
Gewest - PB-aftrek Lambermont	-2.907.104	-2.972.331
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	79.453	81.438
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	6.226.935	6.384.191
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	4.163.131	4.265.210
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	7.290.200	7.426.608
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	1.316.929	1.432.352
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	12.770.260	13.124.171
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)	-31.279	-682
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	18.965.916	19.507.680
Dotaties vanwege federale overheid		
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560
Buitenlandse studenten	36.533	37.082
Buitenlandse studenten (afrekening)	49	72
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	579.709	588.408
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)	781	1.148
Overname verkeersbelastingen	14.665	14.885
Overname verkeersbelastingen (afrekening)	20	29
Dotatie Nationale Plantentuin		6.593
Dotatie Nationale Plantentuin (afrekening)		0
Totaal dotaties vanwege federale overheid	893.318	909.776
Gewestbelastingen	5.176.375	5.421.385
Andere niet-fiscale inkomsten	415.010	190.198
Lottomiddelen	36.825	34.915
Toegewezen ontvangsten	136.650	152.470
Instellingen consolidatieperimeter	1.407.634	1.410.506
Totaal ESR gecorrigeerde middelen	27.031.727	27.626.930
Sanering entiteit I		-171.007
Algemeen totaal ESR gecorrigeerde middelen	27.031.727	27.455.923

2. Samengevoegde en gedeelde belastingen

1. Parameters

Bij de begrotingsopmaak 2014 worden voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen de parameters inflatie en economische groei van de Economische Begroting van 5 september 2013 gehanteerd. Bij de begrotingsopmaak 2014 wordt er uitgegaan van een economische groei en inflatie van respectievelijk 1,1% en 1,3%.

Behalve de klassieke parameters van economische groei en inflatie spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet. De federale toelage m.b.t. de Nationale Plantentuin wordt verdeeld op basis van de taalrol van het personeel.

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar t+1 van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t hebben geen impact meer op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t.

Tabel II-3 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters. De kolommen '2012 definitief' en '2013 aangepast' tonen de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingsaanpassing 2013. De middelen uit de bijzondere financieringswet worden bij de begrotingsopmaak 2014 geraamd op basis van de parameters van de Economische Begroting van 5 september 2013. In principe zijn dit eveneens de parameters die voor de federale overheid de basis zullen vormen voor de doorstortingen tijdens het begrotingsjaar 2014. Zo zullen de doorstortingen bijvoorbeeld gebaseerd zijn op een economische groei van 1,1% in 2014. De kolommen '2013 vermoedelijk' en '2014 initieel' in Tabel II-3 geven alle bij de begrotingsopmaak 2014 gehanteerde parameters weer. De andere parameters dan economische groei en inflatie werden door de FOD Financiën op 9 september 2013 aan de gewesten en gemeenschappen meegedeeld.

Tabel II-3: Volledig parameteroverzicht

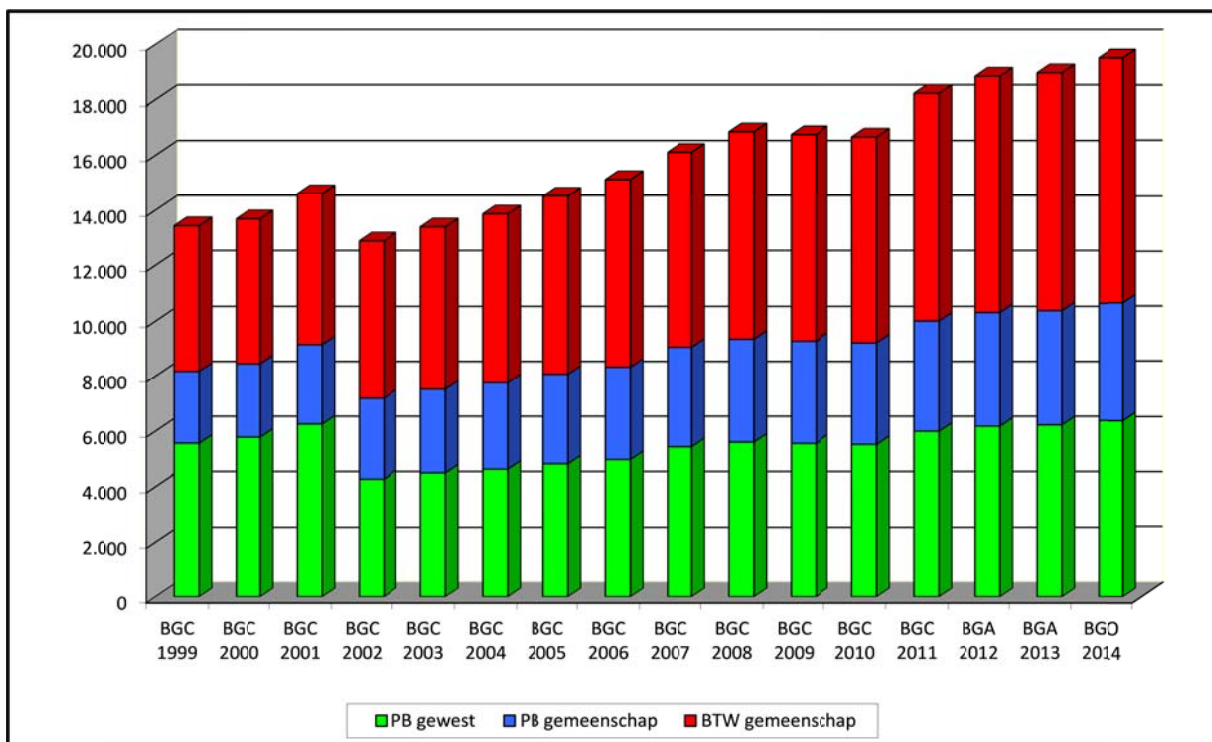
Begrotingsjaar	Begrotingsjaar 2012	Begrotingsjaar 2013			Begrotingsjaar 2014
	2012 definitief	2013 initieel	2013 aangepast	2013 vermoedelijk	2014 initieel
Parameters					
Inflatie (CPI)	2,84%	1,80%	1,00%	1,20%	1,30%
Economische groei (BBP)	-0,20%	0,70%	0,20%	0,10%	1,10%
Personenbelasting					
Aanslagjaar	2011	2012 = 2011	2012 = 2011	2012	2013 = 2012
Vlaams Gewest	22.779.679	22.779.679	22.779.679	23.622.156	23.622.156
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	10.134.351	10.134.351	10.134.351	10.515.981	10.515.981
Brussels H. Gewest	3.029.409	3.029.409	3.029.409	3.164.538	3.164.538
Duitstaligen	154.666	154.666	154.666	159.745	159.745
Fiscale capaciteit (FC)					
Vlaams Gewest	63,10%	63,10%	63,10%	63,06%	63,06%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	28,07%	28,07%	28,07%	28,07%	28,07%
Brussels H. Gewest	8,39%	8,39%	8,39%	8,45%	8,45%
Duitstaligen	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%
Verdeelsleutel onderwijs (LLN)					
Toestand	15/01/2012	15/01/2012	15/01/2012	15/01/2013	15/01/2013
Vlaamse Gemeenschap	56,57%	56,57%	56,57%	56,50%	56,50%
Franse Gemeenschap	43,43%	43,43%	43,43%	43,50%	43,50%
Inwoners					
Referentietijdstip	01/01/2011	01/01/2012	01/01/2012	01/01/2012	01/01/2013
Teldatum	01/01/2011	01/01/2011	01/01/2011	01/01/2012	01/01/2012
Vlaanderen	6.306.638	6.306.638	6.306.638	6.350.765	6.350.765
Wallonië (excl. Duitst.)	3.449.824	3.449.824	3.449.824	3.470.201	3.470.201
Brussel	1.119.088	1.119.088	1.119.088	1.138.854	1.138.854
Duitstaligen	75.716	75.716	75.716	76.128	76.128
Min 18 jarigen (excl. Duitst.) (DENAT)					
Referentietijdstip	30/06/2011	30/06/2012	30/06/2012	30/06/2012	30/06/2013
Teldatum	01/02/2013	31/08/2012	01/02/2013	31/08/2013	31/08/2013
Nederlandstalig	1.234.075	1.239.197	1.239.358	1.239.512	1.243.743
Franstalig	735.868	737.799	738.027	738.220	740.249
Brussel	251.772	257.459	257.683	257.651	262.065
Denataliteitscoëfficiënt	104,1610%	104,7429%	104,7795%	104,7945%	105,2938%
Verdeelsleutel Plantentuin					
Toestand					01/01/2012
Vlaamse Gemeenschap					80,11050%
Franse Gemeenschap					19,88950%

2. Resultaten

1. Algemeen

In 2014 zal de Vlaamse overheid ongeveer 71% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen. Onder toepassing van de in Tabel II-3 opgenomen parameters worden de samengevoegde en gedeelde belastingen op 19,5 miljard euro geraamd. Figuur II-2 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) en dit vanaf de begroting 1999. De trendbreuk in 2002 houdt verband met de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord.

Figuur II-2: Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

De samengevoegde belastingen (zie Tabel II-2) kunnen voor het begrotingsjaar 2014 op 6.384.191 duizend euro geraamd worden. Hierbij zijn de Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten in de raming opgenomen. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2013.

De gedeelde belastingen (zie Tabel II-2) kunnen op 13.124.171 duizend euro geraamd worden. Ook hier zijn de Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen in de raming opgenomen. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2013 en met de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3).

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit Tabel II-3, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -aanpassing ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen

van het voorgaande begrotingsjaar herraamd. In concreto worden bij de begrotingsopmaak 2014 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2013 herraamd. Deze herraaming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de begrotingsaanpassing 2013 werd gemaakt. Tabel II-4 situeert het afrekeningsaldo in het kader van de middelen 2014.

Met betrekking tot het begrotingsjaar 2014 voorziet de Zesde staatshervorming een bijdrage in de sanering van de overheidsfinanciën van 104,8 miljoen euro voor het Vlaams Gewest en 46,3 miljoen voor de Vlaamse Gemeenschap. Deze bijdrage zal vanaf 1 juli 2014 geïmplementeerd worden op de toegekende PB-middelen. Ook de nieuwe transfer naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest m.b.t. de pendelaars zal reeds in 2014 geïmplementeerd worden. De totale pendeldotatie bedraagt 32 miljoen euro in 2014 en wordt door het Vlaams en Waals Gewest gedragen in verhouding tot hun aandeel in de netto stroom van pendelaars naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het aandeel van het Vlaamse Gewest wordt op 62% geraamd. Ook de pendeldotatie zal vanaf 1 juli 2014 geïmplementeerd worden op de toegekende PB-middelen. De bedoelde inhoudingen zijn in de tabellen van hoofdstuk II niet opgenomen, maar worden wel in de berekening van het vorderingensaldo verwerkt.

Tabel II-4: Afrekening 2013 (in duizend euro)

	2013 bij BA 2013	2013 bij BO 2014	Afrekening 2013	2014 bij BO 2014	BO 2014	Begrotingsartikel
	(1)	(2)	(3) = (2) - (1)	(4)	(5) = (4) + (3)	(6)
Gewest						
PB-middelen	6.226.935	6.225.218	-1.717	6.384.191	6.382.474	
Totaal Gewest	6.226.935	6.225.218	-1.717	6.384.191	6.382.474	CB0/9CF-G-A-D/OW
Gemeenschap						
PB-middelen	4.163.131	4.164.663	1.532	4.265.210	4.266.742	
BTW-middelen	8.607.129	8.606.632	-497	8.858.961	8.858.464	
Totaal Gemeenschap	12.770.260	12.771.295	1.035	13.124.171	13.125.206	CB0/9CF-G-A-B/OW
Algemeen totaal	18.997.195	18.996.512	-682	19.508.362	19.507.680	
(1) (2) exclusief de afrekening 2012						
(4) exclusief de afrekening 2013						

2. Sensitiviteit

Economisch onzekere tijden verhogen de kans op volatiliteit van de in Tabel II-3 vermelde parameters. Tabel II-5 geeft voor het begrotingsjaar 2014 een overzicht van de sensitiviteit van deze parameters op de middelen uit de bijzondere financieringswet. In deze paragraaf wordt nagegaan in welke mate de samengevoegde en gedeelde belastingen, en de specifieke dotaties reageren op een wijziging van de relevante parameters.

Onderzoek toont aan dat wijzigingen van parameters in plus een even groot effect hebben als wijzigingen in min. Enkel de richting van de aanpassing verschilt logischerwijze. Tabel II-5 geeft een schematisch overzicht van het verrichte onderzoek. Elke onderzochte wijziging had een grootte van 0,1 procentpunt (10 basispunten).

Tabel II-5: Sensitiviteit (in duizend euro)

Parameter	Middelen 2014
BBP 2014	20.312
CPI 2014	19.897
FC 2014	22.950
LLN 2014	13.145
DENAT 2014	8.414
TAALROL 2014	8

3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid

1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2014 op 589.556 duizend euro geraamd, inclusief 1.148 duizend euro afrekening.

2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor het begrotingsjaar 2014 wordt de bedoelde dotatie op 261.560 duizend euro geraamd.

3. Dotatie voor universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedragen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2014 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 37.154 duizend euro, inclusief 72 duizend euro afrekening.

4. Dotatie voor de overname van de dienst van de verkeersbelastingen

Naar aanleiding van de overname vanaf 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen (verkeersbelasting, belasting op de inverkeersstelling en eurovignet) ontvangt het Vlaams Gewest van de federale overheid jaarlijks een extra dotatie om de kosten van het overgenomen federaal personeel te compenseren.

De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de dienst van de betrokken gewestbelastingen voor de jaren 1999, 2000 en 2001, uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt dit bedrag (per gewestbelasting) aangepast aan de evolutie van de consumptieprijsindex.

De basisbedragen staan vermeld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen, in uitvoering van artikel 68ter van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten (BS 20 maart 2009). Voor het begrotingsjaar 2014 wordt de dotatie geraamd op 14.914 duizend euro, inclusief 29 duizend euro afrekening.

5. Dotatie Nationale Plantentuin

Krachtens artikel 62ter van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend vanaf het begrotingsjaar waarin de Nationale Plantentuin van België wordt overgedragen. Het in artikel 62ter vermelde basisbedrag wordt jaarlijks aan de inflatie en aan de economische groei aangepast. De verdeling van het aangepaste bedrag over beide gemeenschappen geschiedt volgens een sleutel die in overeenstemming is met de taalrol van het effectief personeelsbestand van de Nationale Plantentuin op de dag van de overdracht. De bedoelde overdracht is gepland op 1 januari 2014. De bij de begrotingsopmaak 2014 gehanteerde verdeelsleutel weerspiegelt de taalrol op 1 januari 2012. Voor het begrotingsjaar 2014 wordt de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap op 6.593 duizend euro geraamd. In het jaar van overdracht is er geen afrekening.

4. Gewestelijke belastingen

De ramingen van de gewestelijke belastingen zijn gebaseerd op de vermoedelijke realisaties over het jaar 2013. Voor de gewestbelastingen die door de FOD Financiën geïnd worden, werd de federale raming weerhouden. De raming van de registratierechten bevat eveneens de verwachte registratierechten op de reeds vroeger besliste verkoop van onroerend goed door VMM aan Aquafin.

Tabel II-6 toont een overzicht van de begrotingsposten en de weerhouden bedragen. De getoonde bedragen betreffen ESR gecorrigeerde ontvangsten.

Tabel II-6: Gewestelijke belastingen 2014 (in duizend euro)

	BA 2013	BO 2014	BO 2014 - BA 2013	BO 2014 - BA 2013 (%)
Onroerende voorheffing	99.392	102.039	2.647	2,7%
Belasting op de spelen en weddenschappen	23.484	26.845	3.361	14,3%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	32.647	30.303	-2.344	-7,2%
Registratierechten	1.942.836	1.937.992	-4.844	-0,2%
Hypotheekrechten	152.160	150.102	-2.058	-1,4%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning FOD Financiën)	0	0	0	
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning IVA VLABEL)	979.013	990.260	11.247	1,1%
Belasting op de inverkeersstelling (inning FOD Financiën)	0	0	0	
Belasting op de inverkeersstelling (inning IVA VLABEL)	214.506	198.758	-15.748	-7,3%
Eurovignet (inning FOD Financiën)	20.814	23.617	2.803	13,5%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	55.168	53.079	-2.089	-3,8%
Schenkingsrechten	274.081	304.175	30.094	11,0%
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.382.274	1.604.215	221.941	16,1%
Totaal	5.176.375	5.421.385	245.010	4,7%

5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten - die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden - zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De toegewezen ontvangsten worden bij de begrotingsopmaak 2014 op 152,5 miljoen euro geraamd. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs;
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector;
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid;
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds.

6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet als (1) opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen, of (2) dotaties komende van instellingen behorende tot de consolidatieperimeter kunnen bestempeld worden. De andere ontvangsten worden bij de begrotingsopmaak 2014 op 190,2 miljoen euro geraamd. Tot deze categorie behoren onder meer de dividenden van de openbare investeringsmaatschappijen (21,0 miljoen euro) en de verwachte opbrengst van het digitaal dividend 4G (42 miljoen euro). De Vlaamse overheid verwacht in 2014 geen dividenden van financiële instellingen die in 2009 door de Vlaamse Regering gesteund werden.

7. Lotto-middelen

Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Bij de begrotingsopmaak 2014 wordt er uitgegaan van de voorlopige winstverdeling ten belope van 34,9 miljoen euro. Deze raming is gebaseerd op het voorlopig winstverdelingsplan voor het dienstjaar 2013.

8. Te consolideren instellingen

Tabel II-7 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren. Hierbij worden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel II-7: Te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BA 2013	BO 2014	BO 2014 - BA 2013
MINA	140.314	124.646	-15.668
VIF	51.240	66.285	15.045
Loodswezen	81.233	76.591	-4.642
Andere instellingen met DAB-vorm	59.605	23.456	-36.149
VMM	22.187	30.755	8.568
VDAB	102.316	103.585	1.269
NV Waterwegen en Zeekanaal	63.049	62.581	-468
VRT	185.008	186.380	1.372
Kind & Gezin	151.956	156.457	4.501
VAPH	24.672	20.483	-4.189
VVM - De Lijn	225.261	227.295	2.034
Andere instellingen met andere dan DAB-vorm	300.793	331.992	31.199
Totaal	1.407.634	1.410.506	2.872

III. DE UITGAVENBEGROTING

1. Inleiding

De bruto-beleidsruimte neemt in 2014 met 429 miljoen euro toe. Dat is enerzijds het gevolg van de toename van de ontvangsten met 424 miljoen euro (zie supra hoofdstuk I) en een afbouw van het beperkte overschot dat wordt geraamd voor 2013 ten belope van 5 miljoen euro.

Gelet op de beperkte bruto-beleidsruimte door de zwakke economische groei wordt die bruto-beleidsruimte verder aangevuld door het beperken van de uitgaven als gevolg van bijkomende structurele besparingsmaatregelen ten belope van 112 miljoen euro en het inzetten van bestaande uitgavenbuffers ten belope van 191 miljoen euro, of in totaal 303 miljoen euro.

Het totaal aan uitgebreide bruto-beleidsruimte, goed voor 732 miljoen euro, wordt enerzijds ingezet om allerhande kostendrijvers bij constant beleid te kunnen financieren ten belope van 555 miljoen euro en anderzijds om nieuwe beleidsimpulsen te kunnen initiëren, verder geïnspireerd op het plan Vlaanderen in Actie en verder inzettend op een warm en sociaal Vlaanderen ten belope van bijna 500 miljoen euro aan beleidsinitiatieven, waarvoor 177 miljoen euro aan betaalkredieten dienen te worden ingezet.

2. Bijkomende creatie bruto-beleidsruimte (via beperken uitgaven)

1. Structurele Besparingen

De Vlaamse Regering versnelt het efficiëntietraject dat ze voor haar diensten heeft vooropgesteld en dat moet resulteren in een verlaging van het aantal koppen in de Vlaamse administratie tegen het einde van de legislatuur met 6,5% in plaats van de tot op heden voorziene 6%. Door die versnelling neemt ook de voorziene besparing in loonkredieten in 2014 omwille van deze maatregel met 5 miljoen euro toe tot 25 miljoen euro.

Teneinde nieuwe beleidsimpulsen te kunnen initiëren, zullen diverse maatregelen in ministeries en instellingen zorgen voor 60 miljoen aan recurrente besparingen.

In navolging van de interne staatshervorming wordt de toelage aan het provinciefonds niet meer decretaal aangepast met 3,5% per jaar, worden de middelen blijvend gespreid toegekend en wordt tot slot ook een verlaging van de toelage met 20 miljoen euro doorgevoerd.

Tot slot wordt ook aan het Vlaams Parlement een inspanning van 1 miljoen euro gevraagd.

2. Inzetten buffers

De buffer van 150 miljoen euro die in de begroting 2013 is aangelegd om de eventuele gevolgen van de staatshervorming of tegenvallende conjunctuur op te vangen wordt niet meer weerhouden, gelet op het feit dat enerzijds de verwachte economische groei reeds beperkt tot matig is ingeschat en anderzijds de verdeling van de sanering van de financiën van Entiteit I, zoals voorzien naar aanleiding van de 6de staatshervorming al correct is verwerkt in voorliggende begroting.

Binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting wordt enerzijds de geïntegreerde veiligheidsbuffer die in de voorziene rentekredieten was vervat terug geschrapt. Anderzijds wordt de verwachte tussenkomst van het Vlaams Fonds voor de Lastendelging naar aanleiding van de afhandeling van gerechtelijke uitspraken tevens 20 miljoen lager ingeschat. Dat omdat de tussenkomst van het VFLD in de hoofdsom wordt beperkt tot 50% terwijl ook de bijdrageplafonds wegvallen.

Naar aanleiding van het verlaagde aantal aanvragen voor renovatiepremies kan het voorziene krediet hiervoor met 12 miljoen euro worden verminderd.

Tot slot worden ook de middelen binnen de provisie werk met 5,2 miljoen euro verminderd. Dat omdat er met een gespreide en resultaatgerichte financiering wordt gewerkt voor de opgestarte maatregelen binnen die provisie.

3. Aanwending bruto-beleidsruimte

1. Constant beleid

De uitgebreide bruto-beleidsruimte wordt in eerste instantie aangewend om de evolutie van de uitgaven onder ongewijzigd beleid op te vangen voor een bedrag van 555 miljoen euro.

Alleen al voor het effect van de inflatie dient er 201 miljoen euro extra te worden uitgetrokken t.o.v. de begrotingsaanpassing 2013. In beleidskredieten is er een toename van 238 miljoen euro voorzien. Die kredieten zijn nodig voor het aanleggen van een loonprovisie voor de verwachte overschrijding van de spilindex in mei 2014 enerzijds en voor de indexatie van de loon en niet-loonkredieten buiten de werking van de indexprovisie met 1,4% als gevolg van de verwachte toename van de gezondheidsindex met dat percentage anderzijds.

Voor de toename van de overige uitgaven zoals aanvaard onder de noemer “constant beleid” wordt 280 miljoen euro uitgetrokken. De wijziging van de benodigde kredieten is hierbij enerzijds het gevolg van wijzigende onderliggende kostenparameters zoals bvb. bij de rente-uitgaven, de natuurlijke evolutie van de loonuitgaven bij het leerplichtonderwijs, de subsidiëring van de drinkwatermaatschappijen in het kader van de Aquafinfactuur, de decretale groei van het Gemeentefonds en de verwachte uitgaven binnen Gigarant.

Anderzijds worden ook de afspraken zoals gemaakt bij de begrotingsopmaak en – aanpassing 2013 onder de noemer constant beleid gecatalogeerd. Dat geeft bvb. aanleiding tot de verhoging van de kredieten voor het afsluiten van een cao met de onderwijssector en de verhoging van de voorziene gebruikstoelagen bij het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden voor de financiering van de bouw van ziekenhuizen en woonzorgcentra.

Naar aanleiding van het verder technisch in de Vlaamse begroting integreren van een aantal instellingen die volgens het Instituut voor Nationale Rekeningen tot de Vlaamse overheidssector behoren, nemen de uitgaven van de Vlaamse begroting ook met 37 miljoen euro toe.

Tot slot wordt er 36 miljoen euro aan bijkomende betaalkredieten ingeschreven om alle engagementen uit de vorige en huidige legislatuur volledig en tijdig te honoreren en vallen er netto voor 261 miljoen euro aan specifieke eenmalige beleidskredieten weg.

2. Bijkomende beleidsimpulsen

Naast de uitvoering van de bijkomende impulsen die reeds voorzien zijn binnen het kader van het constant beleid, wordt er ook voorzien in bijna 500 miljoen euro aan nieuwe beleidsimpulsen, waarbij er wordt vanuit gegaan dat hiervan 177 miljoen euro effectief wordt gehonoreerd in 2014. Alle voorziene beleidsimpulsen kaderen binnen het Actieplan Vlaanderen in Actie en zetten ook bijkomend in op een warm en sociaal Vlaanderen.

Ter ondersteuning van het herstel van de economie dat zich stilaan aandient, wordt zo vooreerst een competitiviteitsprovisie voorzien. Deze provisie bevat 166 miljoen aan beleidskredieten en 83 miljoen euro aan betaalkredieten voor het honoreren van de genomen verbintenissen.

Naar aanleiding van de uitvoering van het integratiedecreet van het hoger onderwijs, waarbij de masteropleidingen binnen de hogescholen worden geïntegreerd in het universitair onderwijs, wordt er voor 18,9 miljoen euro aan bijkomende middelen voorzien.

Er worden 6 miljoen euro bijkomende middelen ingeschreven voor de versterking van het integratie- en inburgeringsbeleid, die onder meer ingezet zullen worden in het kader van de vormingsprogramma's voor inburgeraars voor het uitvoeren van de in het nieuwe decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid besliste verhoging van het te bereiken taalniveau 'Nederlands als tweede taal' tot niveau A2.

De kredieten die ingezet worden voor het versterken van competenties en van de kernopdrachten van VDAB worden verhoogd met 4,5 miljoen euro.

Ook op het vlak van investeringsuitgaven worden inspanningen geleverd. Zo wordt voor de bouw van scholen de reeds voorziene inspanning van 60 miljoen euro in 2014 versterkt tot een extra inspanning van 80 miljoen euro. Netto betekent dit een toename ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2013 van 27,6 miljoen euro.

Ook voor de subsidies voor rioleringswerken, investeringen in onroerend erfgoed wordt telkens in een extra 10 miljoen euro voorzien. In de sector van het onroerend erfgoed betekent dit een netto-toename van 3,5 miljoen euro.

Aan het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden wordt voor 13 miljoen aan bijkomende vastleggingsruimte voor de klassiek gefinancierde sectoren toegekend. Op deze manier wordt het wegvallen van de werking van de begrotingsruiter ten belope van 26 miljoen euro voor de helft opgevangen. De gebruikstoelagen voor het toekennen van gebruikstoelagen aan ziekenhuizen en woonzorgcentra mogen op termijn met 7 miljoen euro toenemen.

Tot slot wordt er ook voor 100 miljoen euro aan extra leningsmachtiging toegekend voor het verstrekken van sociale leningen door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds.

In het kader van het perspectiefplan inzake personen met een handicap wordt er 11,6 miljoen euro uitgetrokken. Die middelen komen bovenop de middelen die reeds voor de personen met een handicap voorzien zijn binnen het Vlaams Interprofessioneel Akkoord met de social profit sectoren. Ter honorering van dat laatste akkoord wordt er voor sectorale kwaliteitsondersteunende maatregelen en uitbreiding voor de zogenaamde VIA-IV-sectoren voor 28,5 miljoen euro aan bijkomende middelen voorzien.

Voor bijkomende investeringen in kinderopvang en in huursubsidies worden er interne herschikkingen binnen de beschikbare kredieten van de resp. beleidsvelden welzijn en volksgezondheid en wonen doorgevoerd.

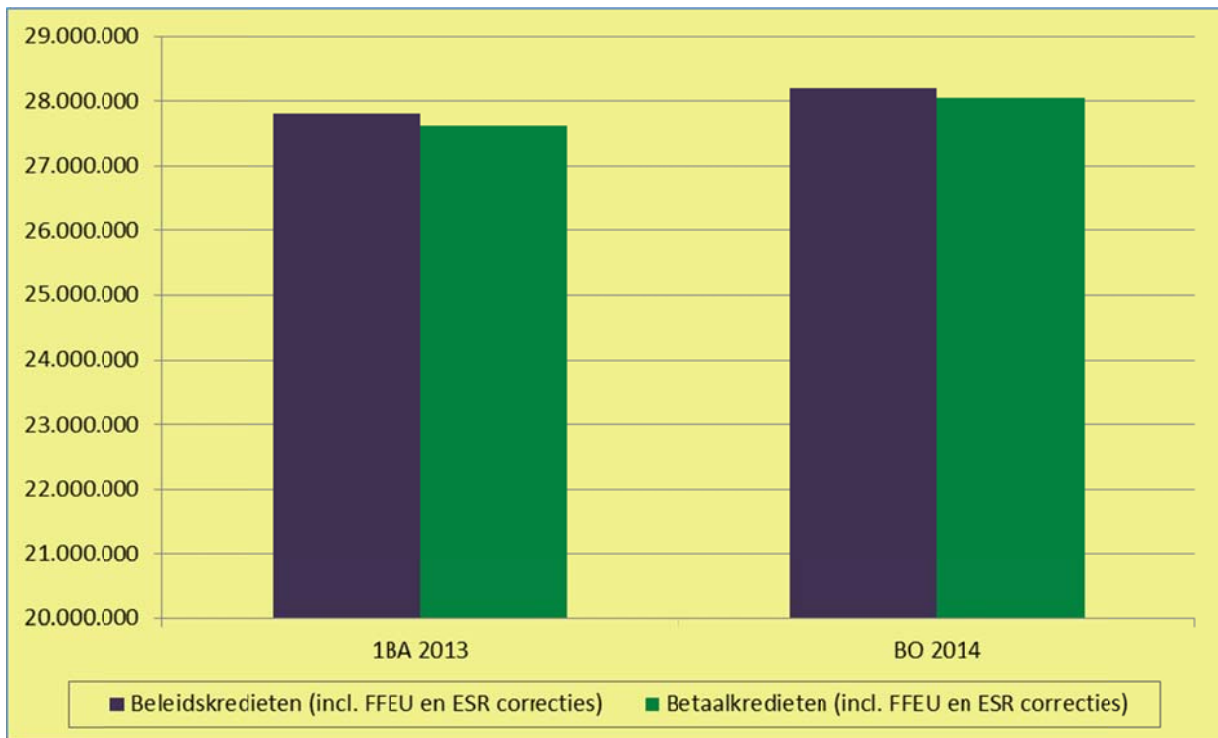
Tot slot wordt, in het kader van de regierol van lokale besturen voor het terugdringen van de kinderarmoede op hun grondgebied, een reglementaire basis gecreëerd en aan de Vlaamse Regering voorgelegd om modules, specifiek gericht op de strijd tegen de kinderarmoede, toe te voegen aan reguliere werkingen in sectoren als bvb. onderwijs, kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, wonen, werk, algemeen welzijnswerk, vrijetijdsbesteding en gezondheidszorg. Het beheer van die modulaire aanpak behoort aan de minister bevoegd voor de coördinatie van de armoedebestrijding. De lokale overheid kan een keuze maken uit de aangeboden modules. Voor dit subsidiereglement wordt 4,5 miljoen euro uit de algemene middelen uitgetrokken.

4. De beleids – en betaalkredieten

Figuur III-1 geeft de beleids- en betaalkredieten weer die in resp. de begrotingsaanpassing 2013 en de begrotingsopmaak 2014 voorzien zijn.

Het verschil tussen de voorziene beleids- en betaalkredieten daalt van 188 miljoen euro naar 143 miljoen euro, wat duidt op het engagement van de Vlaamse Regering om de genomen engagementen te kunnen honoreren.

Figuur III-1: Beleids- en betaalkredieten BA 2013 en BO 2014 (in duizend euro)

IV. HET FINANCIËEL BEHEER

Eind 2012 had de Vlaamse overheid een directe schuld van 6.421 miljoen euro ten opzichte van 6.617 miljoen euro eind 2011. Dankzij het goede begrotingsresultaat is de schuldaangroei gestopt kunnen worden nog voor de eerste terugbetaling door KBC van de aan hen verleende steun. De schuld daalt hierdoor niet enkel in relatieve termen, maar ook in nominale termen. De Vlaamse overheid kon zelfs voor de tweede keer een positief kasresultaat voorleggen¹.

Het gebruik van de kasfaciliteiten en BCP was eind 2012 intensiever dan eind 2011. Op deze manier is geanticipeerd op de verwachte terugbetaling van het eerste gedeelte van de aan KBC verleende steun in 2013. KBC heeft namelijk in juli 1.167 miljoen euro steun terugbetaald met een premie van 50%. Door de opbouw van korte termijnschuld kon de KBC-terugbetaling onmiddellijk worden omgezet in schuldafbouw.

In 2012 zijn de eerste EMTN-uitgiftes op eindvervaldag gekomen ten bedrage van 1.250 miljoen euro in maart en eind december een tweede uitgifte van 200 miljoen euro. De herfinanciering van deze leningen is in grote mate opgevangen door een nieuwe EMTN-uitgifte van 750 miljoen euro, twee private leningen van samen 115 miljoen euro en het gebruik van de kasfaciliteiten.

In 2013 zijn reeds twee EMTN-uitgiftes op eindvervaldag gekomen voor in totaal 1.050 miljoen euro. Deze vervaldagen zijn volledig opgevangen op korte termijn, zodat ook deze kapitaalsaflossingen op het moment van terugbetaling door KBC onmiddellijk konden worden omgezet in schuldafbouw.

1. Schuldevolutie

De evolutie van de schuld is vooreerst afhankelijk van het begrotingssaldo. Het effect op de schuld hiervan kan best worden ingeschat via het verwachte saldo in ESR-termen op de geconsolideerde begroting. Vervolgens zijn er ook de ontvangsten en uitgaven voor kredietverleningen en participaties die mee de evolutie van de schuld bepalen. Deze twee soorten verrichtingen zijn niet inbegrepen in het vorderingensaldo maar wel in het te financieren saldo van de Vlaamse overheid.

---

¹ De Vlaamse overheid had een positief netto te financieren saldo, overschot van net geen 190 miljoen euro in 2011 en van 195 miljoen euro in 2012.

1. Het begrotingsaldo in ESR-termen

Voor 2014 is een begroting in evenwicht voorzien in ESR-termen. Bij de inschatting van de schuldevolutie 2014 wordt deze factor dan ook, net als vorig jaar, als neutraal beschouwd.

2. Kredietverleningen en participaties

Ook het saldo van de deelnemingen bepaalt mee de evolutie van de schuld. Aan de hand van de hiervoor ingeschreven budgetten van dit en vorige jaren in de begroting worden de kasuitgaven en –ontvangsten van de kapitaalparticipaties van de Vlaamse overheid ingeschat.

Het belangrijkste budget in de begroting voor deelnemingen is de verwachte ontvangst ingevolge een gedeeltelijke terugbetaling van de staatsteun door KBC. Verder zijn bij de ministeries nog ontvangsten gebudgetteerd ten bedrage van bijna 2 miljoen euro. Aan uitgaven is in 2014 geen nieuw algemeen vastleggingsbudget meer ingeschreven. Evenwel zijn nog enkele specifieke kredieten ingeschreven, goed voor een totaal van ongeveer 5,5 miljoen euro.

Voor de bepaling van de financieringsbehoefte telt evenwel het kaseffect en hiervoor zijn de vereffeningskredieten van belang. Voor de algemene ESR-8 budgetten van de voorbije jaren is 195 miljoen euro aan vereffeningskredieten ingeschreven.² Dit bedrag is geraamd aan de hand van de betaalkalenders in de beslissingen van de Vlaamse Regering, aangepast aan de reeds uitgevoerde betalingen en nieuwe inzichten. De belangrijkste zijn voor PPS-projecten (VIA-Invest, Lijninvest, LOM/LEM en Vlaamse Havens), TINA, Arkimedes en het opzetten van infrastructuurfondsen.

Bij de instellingen zijn ESR-8 ontvangsten ingeschreven ten bedrage van net geen 52 miljoen euro en uitgaven ten bedrage van bijna 240 miljoen euro. Deze participaties bevinden zich voornamelijk bij entiteiten die recent zijn opgenomen in de consolidatieperimeter van de Vlaamse overheid. Meer bepaald zijn ESR-8 uitgaven ingeschreven bij PMV (137,6 miljoen euro), Vlaams Energiebedrijf (45 miljoen euro) en PMV Re Vinci (32,1 miljoen euro).

Tabel IV-1: Ingeschreven ESR-8 ontvangsten en -uitgaven BO 2014 (in duizend euro)

Deelnemingen en kredietverleningen	BO 2014	Kas 2014
Ministeries		
ESR-8 ontvangsten ministeries (excl. KBC)	1.838	1.838
ESR-8 ontvangst KBC (incl. 50% premie)	500.000	500.000
ESR-8 vereffeningskredieten ministeries	- 200.428	- 200.428
Vlaamse Rechtspersonen		
ESR-8 ontvangsten rechtspersonen	51.613	51.613
ESR-8 uitgaven rechtspersonen	- 239.346	- 239.346
Saldo (incl. KBC)	113.677	113.677
Saldo (excl. KBC)	- 386.323	- 386.323

² Ingevolge het nieuwe rekendecreet dient de kasimpact geraamd en worden hiervoor vereffeningskredieten ingeschreven.

In bovenstaande tabel wordt uitgegaan dat KBC de staatsteun terugbetaalt overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt met de Europese Commissie. In deze hypothese betaalt KBC volgend jaar 500 miljoen euro aan kapitaal terug (inclusief premie).

Daar het financieringsresultaat omwille van KBC normaliter vrij positief zal zijn in 2014, zullen de uitgaven voor participaties worden gefinancierd op korte termijn. De inkomsten uit KBC zullen worden aangewend voor het opvangen van de herfinancieringsbehoeften (zie infra).

Indien abstractie wordt gemaakt van de KBC terugbetaling moet de Vlaamse overheid bijkomende externe financiering op lange termijn zoeken voor het kassaldo van haar participaties, zijnde 386 miljoen euro. Merk evenwel op dat de participaties door de nieuw te consolideren entiteiten (PMV, PMV Re Vinci en VEB) in realiteit reeds hebben gewogen op de thesaurie- en schuldsituatie van de Vlaamse overheid. Hierdoor zal het bedrag dat bijkomend dient gefinancierd indien KBC niet terugbetaalt, worden verminderd tot 171,3 miljoen euro.

2. Herfinancieringsbehoeften

In maart 2014 komt een EMTN-uitgifte ten bedrage van 1.250 miljoen euro op eindvervaldag. Deze vervaldag zal volledig opgevangen kunnen worden op korte termijn.

Naast deze grote eindvervaldagen heeft de Vlaamse overheid ook enkele kleinere vervaldagen. Van de overgenomen leningen van de vismijn Oostende is het aflossingsschema gekend. In 2014 vervalt 183 duizend euro. De laatste vervaldag van deze leningen is pas in 2028. Volgens de huidige verwachtingen zullen in 2014 de gemeentes en provincies de laatste bedragen opnemen op het Investeringsfonds voor de lokale besturen. Hierom wordt 1 miljoen euro ingeschreven voor het aflossen van deze opnames. De aflossingslasten ingevolge de overgenomen leningen van de Gemeentelijke Holding bedragen 2.432 duizend euro. De laatste eindvervaldag van deze leningen is in 2026.

Naast de rechtstreekse leningen van de Vlaamse Gemeenschap / Vlaamse Gewest (directe schuld), beschikken enkele te consolideren rechtspersonen over leningen. De aflossingen van deze leningen bezwaren, net als de hierboven vermelde aflossingen van de directe schuld, de begroting in ESR-termen niet, maar wel de financieringslast van de (geconsolideerde) Vlaamse overheid. In de begroting van de agentschappen zijn 23.098 duizend euro aan te betalen aflossingen en 3 duizend euro aan te ontvangen aflossingen ingeschreven. Merk op dat ingevolge de huidige samenstelling, de evolutie van de geconsolideerde schuld in grote mate gelijk loopt met de evolutie van de directe schuld. De stand van de geconsolideerde schuld is opgelijst in het "Kas-, Schuld- en Waarborgrapport 2012" (VR 2013 0305 MED.0237). Dit rapport is raadpleegbaar op '<http://fin.vlaanderen.be>' onder de rubriek 'Overheidsfinanciën'.

Tabel IV-2: Herfinancieringsbehoeften BO 2014 (in duizend euro)

	Ontvangsten	Uitgaven
Ministeries	-	- 1.253.615
Agentschappen	3	- 23.098
Saldo		- 1.276.710

V. HET VORDERINGENSALDO EN DE NORM

Tabel V-1 toont het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid.

In eerste instantie worden de ESR-gecorrigeerde ontvangsten afgezet ten opzichte van de ESR-gecorrigeerde primaire uitgaven (excl. rentelasten).

Voor er gecorrigeerd wordt voor onderbenutting daalt het primair saldo van -425,4 miljoen euro bij de begrotingsaanpassing 2013 naar -469,7 miljoen euro bij de initiële begroting 2014.

Dit primair saldo dient echter nog gecorrigeerd te worden voor de onderbenutting wat het primair saldo met 593,4 miljoen euro verbetert.

Gelet op de bijkomende verplichtingen ten aanzien van Europa in het kader van de EDP-procedure waarin België zich momenteel bevindt, werd er begin september een rapport opgesteld over de stand van de uitvoering van de begroting. Hieruit bleek dat door de voorzichtige inschatting van de uitgaven bij de begrotingsaanpassing 2013 de geraamde onderbenutting in 2013 gehaald zal worden.

Gelet op deze vaststelling en gelet op de beheersingsmaatregel die naar aanleiding van het aantreden van de nieuwe regering in 2014 van toepassing zal zijn, wordt de onderbenutting ongewijzigd gelaten ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2013.

Het gecorrigeerde primair saldo bedraagt op die manier 123,7 miljoen euro.

Tot slot dienen de geconsolideerde rente-uitgaven à rato van 123 miljoen euro in rekening gebracht te worden om het gecorrigeerde vorderingensaldo te bekomen.

Per saldo sluit de Vlaamse Regering voor het vierde jaar op rij af met een begroting in evenwicht.

Tabel V-1: Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – In evenwicht

	ESR-effect	BA 2013	BO 2014	verschil
ESR gecorrigeerde ontvangsten	+	27.031.728	27.455.924	424.196
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven	-	27.457.121	27.925.645	468.524
ESR-gecorrigeerd primair saldo	=	- 425.393	- 469.721	- 44.328
Onderbenutting	+	593.405	593.405	
Gecorrigeerd primair saldo	=	168.012	123.684	- 44.328
rente-uitgaven	-	- 162.521	- 123.074	39.447
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	5.491	610	- 4.881

65871243/537,011

158,05

12518,49

488122012,0

5482136

0,2548934

86,3578

488122012,2

8753,2104

674128535295646,58

Vlaamse Regering

Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Koning Albert II – laan 19
1210 Brussel

6325,14

0,2

6978138216,04

111223092

674100389,02

2687439541,07

100319773327,02

664554845